

tíðindablaðið

sosialurin

Útgevni: P/f Sosialurin
 Abyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
 Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
 Blaðfólk: Hogni Djurhuus og Randi Jacobsen
 Uppseting: P/f Sosialurin
 Prent: P/f Pressan 1981

Argjavegur 26,
 3800 Argir.

Postsmoga 76,
 3800 Tórshavn.

Telefon 118 20.

Tjóðveldisflokkurin í fanginum á fólkaflakkinum

oddagrein

FÓLKAFLOKKURIN bjóðar seg fram at taka leiðsluna av einum komandi landsstýri. Tjóðveldisflokkurin hevur sagt seg til reiðar at stuðla fólkaflakkin. Hetta ætla teir helst at gera við einum møgulum sjálvstýrislandsstýri.

FYRI 22 ÁRUM síðani fingur vit eitt sokalla sjálvstýrislandsstýri. Tann samgongan, sum var samansett av fólkaflakkinum, tjóðveldisflokkinum, sjálvstýrisflokkinum og framburðsflokkinum, sat frá 1962 til 1966. Men har kom lítið burtur úr. Har kom púrt onki burtur úr. Teir fyra sjálvstýrisflokkarnir vóru ósamdir á øllum økjum. Teir kundu ikki semjast um nakað. Tað var versta klandursstýri nakar visti um. Tann samgongan hevði met í at klandrast líka til sitandi samgonga tók við fyri sløkum fyra árum síðani.

SAGT VARD, AT teir fyra flokkarnir vóru samdir um at reka sjálvstýrispolitikk, at teir skuldu fremja týðandi broytingar í heimastýrislógini, at teir skuldu avtaka føroysku sessirnar í fólkaflakkinum, at teir skuldu fremja yvirtøkur av týðandi málsekkjum o. s. fr. Men har hendi onki. Heldur ikki á sjálvstýrisleið. Tá fólk aftaná fóru at kanna, hvat sokallaða sjálvstýrislandsstýrið hevði fingið burtur úr, komu tey til tað úrslit, at einasta broytingin í viðurskiftinum millum Danmark og Føroyar var tann, at jólahelsum, sum føroyingar í Danmark plagdu at senda yvir Danmarks radio til skyldfólk, vinir og kenningar í Føroyum, vórðu avtiknar.

RÁÐINI TIL SLÁK skemtilig eksperimenter vóru ikki tey bestu í sekstírunum. Tey fyra árin framman undan hevði javnaðarflokkurin leiðsluna. Tá vóru stórar

iløgur gjørdar bæði á sjógv og á landi. Størsta endurnýggingin av føroyska fiskiskipafloktanum varð framd tey árin. Iløgur vórðu gjørdar í arbeiðsskapandi tiltøk á landi. Gongd kom á byggingina av havnum, vegum og berghol. Gongd kom eisini á ravmagnsútbyggingina, á útbyggingina av telefonverkinum, sjúkrahúsverkinum, skúlaverkinum o. s. fr. Hetta gjørdi at menn kundu spæla sjálvstýri í fyra ár uttan at samfelagið fór á húsagang.

MEN FYRA ÁR afturat, tað toldu vit ikki. Tað var eisini eitt tungt tak hjá landsstýrinum, sum kom aftaná at fáa hjólini aftur at mala. Javnaðarflokkurin tók eisini leiðsluna av tí landsstýrinum og tað gekk. Útbyggingin av samfelagnum kom í gongd av nýggjum. Í hesum døgum hava vit yvirhøvur ikki ráð til slík eksperimenter. Búskaparlaga støðan er rættiliga hættislig. Tey komandi fyra árin skulu stór og átrókandi mál loysast. T. d. skulu vit finna eina týðningarmikil til tess, at undirgrundsmálinum. Ein loysn skal eisini finnast viðvíkjandi framtíðar stuðulseivingunum úr ríkiskassanum.

BÚSKAPARLIGA støðan er alt ov hættislig og málini, sum skulu loysast komandi fyra árin, eru alt ov týðningarmikil til tess, at vit kunnu sleppa fólkaflakkinum og tjóðveldisflokkinum at spæla fólk í húsi tey næstu fyra árin. Tá mugu vit heldur biðja teir fara út um at spæla. Vit fara at mæla fólk frá at atkvæða soleiðis, at fólkaflakkin fær møguleika fyri at leiða eitt nýtt sjálvstýris-eksperiment, har tjóðveldisflokkurin vil sleppa at sita uppi í fanginum á fólkaflakkinum.

Kortanei — ongar herstöðir í Føroyum

H. Christensen skrivur sí Sosialinum 13. í hesum lesarabræv, hann kallar »NATO ud«.

— Ut við NATO, og hvat so? spyr hann.

Tey flestu eru bangin fyri, at um vit koyra NATO út, so koma russararnir í staðin.

Fyrst mugu vit gera okkum greitt, at vit eru eitt tað fyrsta, sum Warszawa-samgongan fer at bumba — somikið týðningarmikil er NATO-støðin, vit hava her. Hvi skuldi annars verið hildið fast við, at hon skal vera verandi her?

Vit hava í lotuni tveir

møguleikar; um kriggj brestur á:

- 1) Vera bumbað av Warszawa
- 2) Fer NATO út, og Warszawa hertekur Føroyar í staðin, verður tað NATO, sum bumbur okkum.

HVAT er betri??

Herstöðir varðveita ikki friðin. Tað er týðningarmikið hjá báðum teimum stríðandi partunum at fáa oyðilagt herstöðirnar hvør hjá øðrum, fyri at oyðleggja verju teirra.

Hvor okkara ynskir at vera sprongdur í luftina av eini atom-rakett? Tað kann jú vera líkamikið.

Vit mugu halda fast við, at vit einki endamálgiggja í at gerast kanónføði — hvønn, tað so er fyri.

Latið okkum fáa ST inn í staðin at umsita støðina. Eitt tað fremsta endamálið hjá ST er jú at varðveita friðin. Og ST kundi so ansað eftir, at vit hvørki vórðu hertikin av russum ella NATO; og tá høvdu vit heldur ikki verið bumbað, tí vit høvdu jú ikki havt eina herstöð hjá nokrum av partunum.

Ein, sum ikki vil gerast kanónføði

Gráin tækk til forfedrar okkara

Fyri kortum vóru vit eldri í Skopun undirdikt í pantibrevum frá skattaumsitingini.

So iðiliga at áttatiára-gomul ella eldri verða offur fyri hesum umsitingarlaga terrori. Einkja, sum vilt seg einki at skylda, fær pantihóttan við renturóking fyri 62 til 72 — nú í 84.

Hvat skal slíkt fólk halda um teir, ið skipa fyri her á landi? Skulu hesi ósa seg upp, sum rætt og rimiligt er, og so liggja eftir? Ella skulu tey lata sær lynda hesa alment fyriskipaðu vanvirðing, sum tianverri er dagligur kostur undir núsitandi stýri, sum ikki hevur óðrvisi virðing fyri vanliga

manninum enn tað, ið traðkað verður á.

Skattadeildin er stundum fyrirkomandi at tala við, men hurlivasin er so stórur og ynski landsstýrisins móttvegis skattgjalдарum helst so ótýðlig, at skatta-starvsfólkið eisini kann hava orsök til at argast.

Ræðslan millum eldra fólkið, sum altíð royndi at svara hvørjum sítt, fyri hesum buearukratiska terrori er so stór, at vit her í bygdini hava dømi um, at hesi hava galdið — hóast tey vóru sannførd um einki at skylda.

Hevði tað ikki verið hóskilgari at latið 5 — 10 ára gomul smákrøv, sum alstóru ivi var um, farið

afturvið, tá talan er um henda aldursból, ið helst ikki hevur grannskoðara í húsinum hvønn dag.

Er henda háðandi og órættvísar víðferð hóskandi móttvegis teimum, sum í bestu trúgv til framtíðina slitu seg upp í nakka og lögdu lunnar undir tað samfelag, sum landsstýrisflokkarnir reypa so dúgliga av, men sum teir hinvegin hava gjørt sitt besta til at forkoma.

Almenna starvsfólkið skal ikki deilast fyri hetta fyrilitarloysi, men landsstýrið, sum hevur skyldu og myndugleika til at fáa hetta ólag í eina meiri »menniskjaliga« legu.

Sandoyingur

Ferðslu vanlukkur — autoverjur

Av góðum grundum hevur í seinastuni verið nógv tósóð og skrivað um ferðslu, og teir trupuleikar og meningsleysu vanlukkur í sambandi við ferðslu.

Eg kom at hugsa um ein útlending, ið var her fyri kortum. Hesin arbeiðir innan ferðslutrygd.

Tá eg segði honum frá øllum teim álvarsligu ferðsluóhappum sum hava verið, og hava vundið uppá seg, er tað fyrsta hann sigur, at autoverjurnar hjá okkum als ikki eru nóg góðar. Hann tók seg

fyri andlitið og helt fyri, at sera vandamikið er at koyra inn í tær autoverjur vit hava í Føroyum.

Eisini fanst hann at, at ikki góðar autoverjur eru settar framvið vegnum har berg er uppfyri. Tað er í fleiri ferum, nógv vandamíklari at koyra inn í bergið enn at fara út av vegnum. Tí er av alstórum týðningi, at vit fáa góðar autoverjur har berg er uppfyri.

Ein annar vansi hann nevndi var, at fólk ofta ikki halda nóg fast um rattið, og enn tá mótir ein

bilum, har ferarin situr við aðrari hondini uppundir kinn. Hvat skal ein slíkur bilførari gera um eitt framhjul punkterar, ella eitt ella annað, ið liggur á vegnum, kemur fyri hjólið.

Vit megu fáa kannað um autoverjurnar vit brúka, er nóg góðar, eins og allir vegir í landinum mugu gerast nóg tryggir til ferðsluna, vit hava. Eisini má ein betri og miðvisari upplýsing fara fram, sum fangar øll, og fær okkum at hugsa okkum um.

Johan F. Magnussen